

خداوند

به دادگری نیکوکاری فرمان

می دهد

ارو بهشت ماه ۲۵۳۲ شاهنشاهی

اسکن شد

خداوند

به دادگری نیکوکاری فرمان

می دهد

اردیبهشت ۲۵۳۷ چاپ دوم

این کتاب تعداد ۵۰۰۰ نسخه در فروردین ماه ۱۳۷۲ در چاپخانه کاویان به چاپ رسید

بخش یکم:

آیات برگزیده

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَارَبِّ فِيهِ هُدًى لِلتَّائِبِينَ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

برای آن که از پرتوبی گرازی نامی آسمانی، جنبش ملی
نیکوکاری روشنیابی جاودان پذیرد، آن چه در باره‌ی نیکی
و نیکوکاری در سخن خداوند آمده است، در این نوشتار گرد
آمد.

باشد که این پیام جهان بالا، پاکدلان و نیک اندیشان را نیرو
بخشد تا بر کوشش خویش در راه خدمت به مردم متغیر آیند
و ستکاری را از برکت نیکوکاری، دریابند.

سوره ۹ توبه آیه ۷۰

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مردان و زنان مؤمن همه یار و دوستدار یکدیگرند خلق را بکار نیکو وادار و از کار
نشت منع می کنند نماز به پامی دارند و زکوة می دهند و در هر حکم خدا و رسول را
اطاعت می کنند آنان را البته خدا مشمول رحمت خود خواهد کرد و انید که خدا
صاحب اقتدار و دوست کردار است

سوره ۱۶ النحل آیه ۸۹

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
بِمَا خُذَا «خلق را» فَمَنْ بَعْدَ الْإِحْسَانِ مِيْدُ

سوره ۳ آل عمران آیه ۱۳۴

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِبِينَ الْغِيْطِ وَالْعَافِينَ

عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

آنها نیکه از مال خود بفقرا در حال وسعت و شکستگی اتفاق کنند خشم و غضب
فروشانند و از بدی مردم درگذرند «چنین مردمی نیکوکارند» و خدا
دوستدار نیکوکاران است

سوره ۲ البقره آیه ۸۲

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ بِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ الْمَسَاكِينَ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ
أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ
یاد آرید یحسامی را که از بنی اسرائیل عهد گرفتیم که جز خدای را پرستید و نیکی کنید
در باره می پدر و مادر و خویشان و یتیمان و فقیران و به زبان خوش با مردم تکلم کنید
و نماز بپا دارید و زکوة مال خود بدهید پس شما «طایفه یهود» عهد شکسته و روی گردانید
جز چند نفری و شما باید که از حکم و عهد خدا برگشتید

سوره ۲ البقره آیه ۱۷۶

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ
 بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ النَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى
 حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ
 وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
 عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

نیکوکاری بدان نیست که روی بجانب مشرق و یا مغرب کنید چه این خیر نبی اثری
 است لیکن نیکوکاری کسی است که به خدای عالم و روز قیامت و فرشتگان و کتاب
 آسمانی و پیغمبران ایمان آورد و دارای خود را در راه دوستی خدا بنحویان و یتیمان
 و فقیران در بگذران و کدایان بدهد و هم در آرزو کردن بندگان صرف کند و نماز
 به پا دارد و زکوة مال به استحقاق برساند و با هر که عهده بسته به موقع وفا کند و در کارزار
 و سختیها صبور و شکیبا باشد و به وقت رنج و تعب صبر پیشه کند. کسانی که بدین
 اوصاف آراسته اند آنها به حقیقت است گویان و آنها پرهیزکارانند.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتُ سَبْعَ
سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
عَلِيمٌ

مثل آنان که مالشان را در راه خدا انفاق کنند مانند آن است که از یک دانه بخت
خوشه برود و در هر خوشه صد دانه باشد «یکدانه هفتصد شود» و خدا از این مقدار نیز
بر هر که خواهد بفرماید چه خدا را رحمت بی منتهاست به همه چیز خدا احاطه کامل دارد

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَذَكَّرُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا
أَذًى لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
آنان که مالشان را در راه خدا انفاق کنند و در پی انفاق «به استحقاق» نمی گذارند
و آزاری نکنند آنها را پاداش نیکوتر و خدا خواهد بود و از هیچ چیز بیمناک نباشد
و هرگز در «دنیا و عقبی» اند و نه ناک نخواهند بود

سوره ۲ البقره آیه ۲۶۲

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَآ اِذْ يُطِىُّ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ
فقیر سائل را بر زبان خوش و طلب آمرزش رد کردن بهتر است تا آنکه صدقه دهند
و از پی آن آزار کند خداوند «از اطاعت» خلق بی نیاز و بر «عصیان»

آمان برد و باراست

سوره ۴ النساء آیه ۳۵

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ الصَّاحِبِ الْجَنْبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا

خدای تکیا را پرستید و هیچ چیزی را شریک وی ننمید و نسبت به پدر و مادر و خویشان
و یتیمان و فقیران و همسایه می خویش همسایه یگانه و دوستان موافق در بگردان و بنده گان
و پرستاران که زیر دست شمایند در حق همه نیکی و محبت بانی کنید که خدا مردم

خودپسند متکبر را دوست ندارد

سورهٔ ۴ النساء آیه ۱۱۳

لَاخِرُ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّامَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ
بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ
نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

هیچ فایده و خیزی در سخنان ستمی آنها نیست مگر آنکه کسی در صدقه دادن و
نیکی‌ی کردن و اصلاح میان مردم سخن ستمی گوید «و هر که بر این کار و طلب
رضای خدا چنین کند» به زودی خدا به او اجر عظیم کرامت فرماید

سورهٔ ۴ آل عمران آیه ۱۵ و ۱۶

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا آمَنًا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَمْحَا
آنان که به دگاه عزّ الهی عرضه دارند پروردگار را به کرم خود گناهان با بخشش ما را از عذاب
آتش جهنم نگاهدار ، آنان صابران و راستگویان و فرمانبرداران و -

اتفاق کنندگان و استغفارکنندگان در سحرگاهانند.

سوره ۷۰ المعارج

آیۀ ۲۳ وَالَّذِينَ فِيْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ

آیۀ ۲۴ لِلِّسَّائِلِ وَالْمَحْرُوْمِ

آنان که در مال و دارایی خود حقی معین و معلوم گردانند
تا به فقیران سائل و فقیران آبرومند محروم رسانند

سوره ۸۹ الفجر آیۀ ۱۶

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْتُهُ فَقَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّيْ أَهَانَنِیْ
و چون او را بار برای آزمودن تنگ روزی و فقیر کردی و گفتی و غمین شود
و گوید خدا مرا خوار گردانید

سوره ۸۹ الفجر آیۀ ۱۷

كَذَٰلِكَ لَا تُكَرِّمُوْنَ الْيَتِيْمَ

چنین نیست بلکه به گناه نخل و طمع خوار شوند چون هرگز یتیم نوازی نکنند

سوره ۸۹ الفجر آیه ۱۸

وَلَا تَخَاضُوتَن عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ
دقیق را بر سفره می طعام خود به میل و رغبت نمانند

سوره ۸۹ الفجر آیه ۱۹

وَتَاْكُلُونَ التَّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا
و به ناحق مال ارث را به تمام می خورند و مراعات حق و ارثمان ضعیف
مانند زنان و دختران و صغیر از را نمی کنند

سوره ۸۹ الفجر آیه ۲۰

وَيَحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا
دست فریفته و میل به مال دنیایمی باشند

سوره البلد آیه ۱۴

أَوْ أَطْعَامًا فِي يَوْمٍ مَسْغَبَةٍ
و طعام دادن در روز فحطی و گرسنگی است

سوره ۹۰ البلد آیه ۱۵

يَتِمَّ اِذَا مَرَّتْ بِهٖ

یا یتیم خوشیا وند خود « احسان کردن »

سوره ۹۰ البلد آیه ۱۶

اَوْ مَسْكِيْنًا اِذَا مَرَّتْ بِهٖ

یا بقیه مضطر خاک نشین « دستگیری کردن »

سوره ۱۰۷ الماعون آیه ۱

اَرَاَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالْاٰدِنِ

ای رسول ما آیا دیدی آنکس را که روز جزا را انکار می کرد

سوره ۱۰۷ الماعون آیه ۲ و ۳

فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْيَتِيْمَ وَلَا يُخْضُّ عَلٰی طَعَامِ مَسْكِيْنٍ

این همان شخص « بی رحم » است که یتیم را از در خود « به قهر » می راند

کسی را بر اطعام فقیر ترغیب نمی کند

سوره ۹۲ الیل آیه ۱۷

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى

و اهل تقوی از آن آتش دوری جستند

سوره ۹۲ الیل آیه ۱۸

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

که آنها مال خود را بفقیران به وجه زکوة اعطا کردند

سوره ۹۲ الیل آیه ۱۹

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمٍ تُخْتَرَى

و حال آنکه هیچکس بروی حق نعمتی نداشت

سوره ۹۲ الیل آیه ۲۰

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى

او « احسان نکرد » جز در طلب رضای خدا که برتر و بالاترین موجودات است

سوره ۹۲ الیل آیه ۲۱

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ

والبسته در بهشت آخرت به آن نعمتهای ابدی خوشنود خواهد گردید

سوره ۷۴ المذثر آیه ۴۴

وَلَمْ تَكُنْ نَظْعُمُ الْمَسْكِينِ

و نه مسکینی را طعام « و صدقادی » دادیم

سوره ۳ آل عمران آیه ۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آنان که بخل نموده و حقوق فقیران را از مالی که خدا به فضل خویش به آن داده
اداء نمی کنند گمان نکنند که این بخل به منفعت آنها خواهد بود بلکه به ضرر آنهاست
چه آن که آن مالی که در آن بخل ورزیده اند در روز قیامت بزنجیر گردن آنها
شود و تنها خدا وارث آسمانها و زمین خواهد بود و خدا به کردار همه شما آگاه است

سوره ۴ النساء آیه ۳۷

الَّذِينَ يَخْلُونُ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا
آن گروه که بخل می ورزند و مردم را به بخل وادار می کنند و آنچه را خدا از
فضل خود به آنها بخشیده از آیات و احکام آسمانی تکران می کنند «البته
به کیفر خود خواهند رسید» و خدا بر کافران عذابی خواهرکنده عیا کرده است

سوره ۴ النساء آیه ۱۲۸

.... وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ
... و نفوس را بخل و حرص فرا گرفته است

سوره ۹ التوبه آیه ۳۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ كَيَّاكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
يَكْتُمُونَ الزَّهَبَ وَالْفِضَّةَ لَا يَفْقَهُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ

بِعَذَابِ آلِيمٍ

ای اهل ایمان «بدانید که» بسیاری از علماء و راهبان «یهود و نصاری» اموال مردم را به باطل طعمی «هومی و هوس» خود می کتند خلق را از راه خدا و «اطاعت امر خدا» منع می کنند و کسانی که طلا و نقره را گنجینه و ذخیره می کنند و در راه خلق اتفاق نمی کنند آنها را «ایر سول بر این کار» به عذاب دردناک تبارت ده

سوره ۹ التوبه آیه ۳۵

يَوْمَ يُحْصَىٰ عَلَيْهِمْ فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتَكُونُ بِهِمْ أَجْبَاهُهُمْ وَخُبُوبُهُمْ
وَيُظْهِرُهُمْ هَٰذَا أَمَّا كُنْتُمْ لَا تُفْسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْذِبُونَ
روزی که آن طلا و نقره و ذخائرشان «در آتش دوزخ گذاشته شود و
پیشانی و پشت و پهلوی آنها را بدان داغ کنند اینست نتیجهی آنچه از روی
«دنیا» بر خود ذخیره کردید اکنون بچشید عذاب سیم و زری
را که اندوخته می کردید

سوره الاسری « بنی اسرائیل » آیه ۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ
مَلُومًا مَّحْسُورًا

نه هرگز دست خود را حسان خلق محکم بسته دار و نه بیار باز و گشاده دار
که هر که ام کنی به بگویش و حسرت خواهی نشست

سوره ۱۷ الاسری « بنی اسرائیل » آیه ۱۰۰

قُلْ لَّوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَوَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذْ الْأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا

ای رسول « به این مردم بخیل پست نظر » بگو که شما اگر دارای گنجهای حمت
خدا شوید باز هم از ترس فقر و خوف درویشی بخیل از انفاق خواهید کرد که انسان
« ذاتاً » بسیار تمک بخیل است

سوره ۲۵ الفرقان آیه ۶۲

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

و آنان هستند که هنگام اتفاق بیکسان اسراف نموده و نخل هم نورزند بلکه
 و احسان میانه رو و معتدل باشند

سوره ۵۷ الحديد آیه ۲۳

يَكِيلًا تَأْسُوا عَلَىٰ مَا قَاتَكُمُ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
 مُخْتَالٍ فَخُورٍ

« این را بدانید » نه هرگز بر آنچه از دست شما رود دلگشای نشوید و به آنچه
 بشمارد « مغرور » و دلشاد نگردید و خدا دوستدار هیچ مستکبر خود ستایی
 نیست

سوره ۵۷ الحديد آیه ۲۴

الَّذِينَ يَخْلُقُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ
 الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

همان مستکبرانی که خویش و احسان بفقیران نخل می ورزند و مردم را هم بخل
 و منع احسان و امداد می دارند و هر که رومی از اطاعت حق بگرداند -

« زیان به خود رسانیده که » خدا به کلی « از اطاعت خلق » بی نیاز و به
ذات خویش ستوده صفات است

سوره ۵۹ و النحر از آیه ۹

وَمَنْ يُّوقِ شَحْ نَفْسِهِ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
... و هر کس از خوی بخل و حرص نگاهدارند آمان رستگاران عالمند

سوره ۶۴ التباين از آیه ۱۶

وَمَنْ يُّوقِ شَحْ نَفْسِهِ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
... و کسانی که از خوی لئامت و بخل نفس خود محفوظ مانند آنهارستگاران
عالمند

سوره ۷۰ المعارج آیه ۱۵

كَلَّا إِنَّهَا لَأَظْهَىٰ
و هرگز « به فدا » نجات نیابد که آتش دوزخ بر وسعت شعله دراست

آیه ۱۶

فَذَاعَتِ اللَّسَوِيُّۥ

تا سر و صورت و اندامش پاک سوزد

آیۀ ۱۷

قَدْ عَوَّامَنَ اَذْبَرَوْتُوَلَّى

دوزخ آمان رومی خواند که از خدا روگردانیده و با حق مخالفت کردند

آیۀ ۱۸

وَجَمَعَ فَاوْعَى

و مال دنیا را جمع کرده و «بی آنکه حقوق الهی را به استحقاق بپردازند»
همه را ذخیره کردند

سورۀ ۹۲ لیل آیۀ ۸ و ۹

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ وَكَذَّبَ بِأُحْسَنِ

و اما هر کس بخل ورزد و از بخل و غرور خود را از لطف خدا بی نیاز دانست و
نیکوئی را تمکذیب کرد

سوره ۹۲ لیل آیه ۱۰

فَسَنِّيْرُهُ لِّلْعُسْرَىٰ

پس به زودی کار او را « در دو عالم » دشواری کنیم

آیه ۱۱

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ

وگاه عذاب و هلاکت دارایش ویرانیچ نجات نتواند داد

سوره ۱۰۴ الفجره آیه ۱

وَيُلْ لِّكُلِّ هَمَزَةٍ لُّزْمَةٌ

وای بر هر عیب جوی هرزه زبان

آیه ۲

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ

همانکس که مالی جمع کرده و دأتم به حساب و شماره اش سرگرم است

آیه ۳

يَحْسَبَنَّ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

پندارد که مال و دارایی دنیا عمر ابدش خواهد بخشید

آیۀ ۴

كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَّةِ

چنین نیست بلکه متحقّقاً به آتش دوزخ سوزان درافتد

سورۀ ۴۷ محمد آیۀ ۳۶

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ فِيهَا مَرْجُواوَاتٌ وَمَا فِيهَا خَالِدٌ

وَلَا يَسْأَلُكُمْ فِيهَا أَمْوَالُكُمْ

«و بدانید که» زندگانی دنیا جز بازیچه و هوسرانی نیست و اگر به خدا ایمان

آرید و پرهیزکار شوید پاداش اعمال شما را «در بهشت ابد» خواهد داد

و از اموال شما چیزی نزد هایت نمی خواهد

سورۀ ۴۷ محمد آیۀ ۳۷

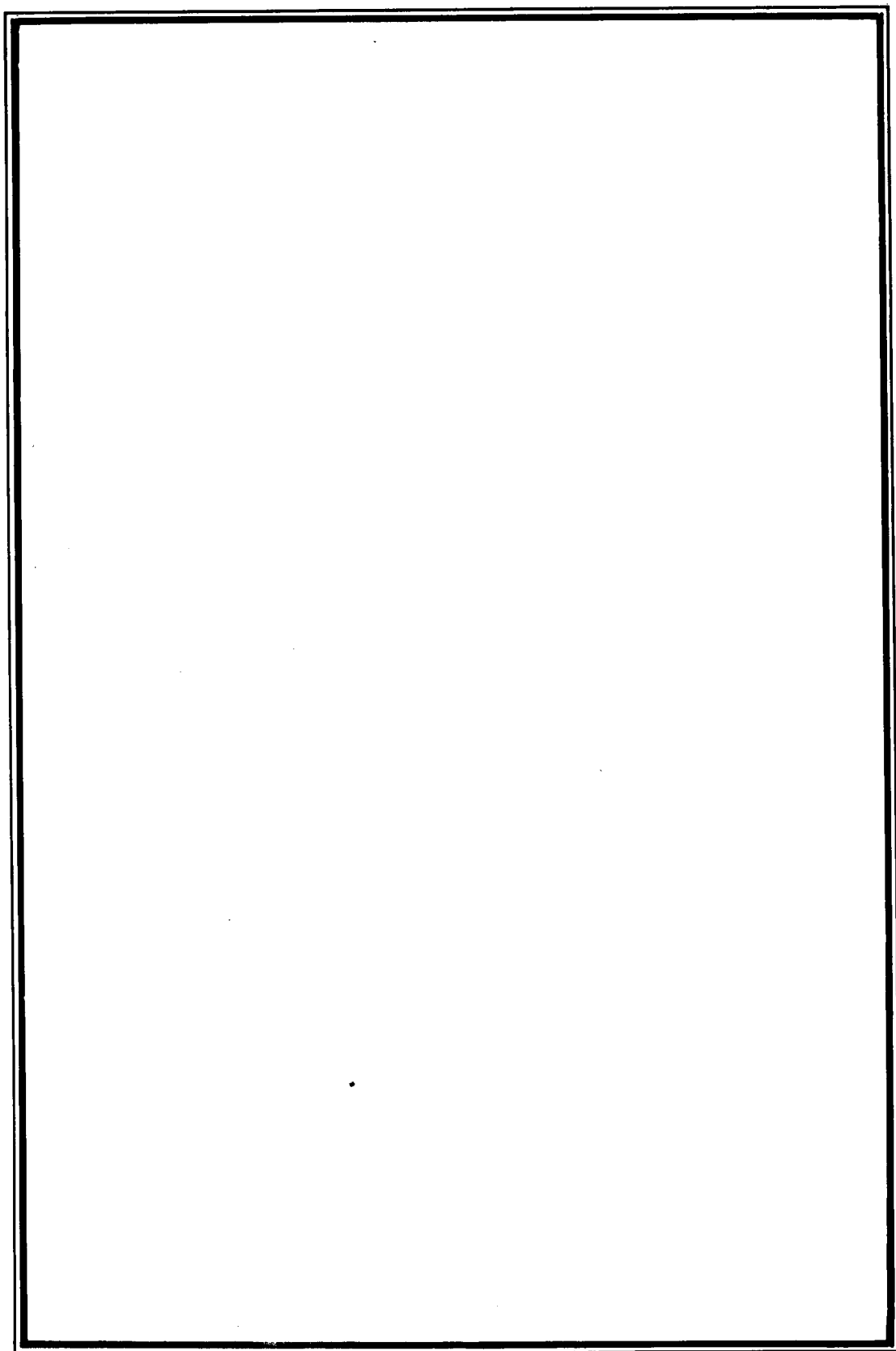
إِنْ يَسْأَلْكُمْ فِيهَا فَمَا فَيَحِفَّكُمْ تَبَخَّلُوا وَبَخِرَاجَ أَصْغَانِكُمْ

و اگر از مال شما چیزی به اصرار هم بخواهد باز بخل می ورزید و کینه و
خُبت درونی شما را آشکار می سازد

سوره ۴۷ محمد آیه ۳۸

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَدْعُونَ لِنَفْسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلْ وَ
مَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ
وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ

آری شما همان مرد می‌د که برای اتفاق در راه خدا دعوت می‌شدید «تا به
اضعاف مضاعف اجر و عوض ده» باز بعضی از شما بخل می‌ورزید و هر که در اتقا
بخل کند بر ضرر خود اوست «که از اجر و ثواب» خدا خود را محروم کرده «و گرنه»
خدا از خلق غنی و بی‌نیاز است و شما فقیر و نیازمندید اگر شماروی «از دین حق»
بگردانید خدا قومی غیر شما که مانند شما بخل نیستند جای شما پیدا آرد.

بخش دوم:

سخن‌ان پیامبر بزرگوار

اسلام در باره نیکوکاری

آنچه برای خود می‌خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسایگان
نیکی کن تا مسلمان باشی.

بهترین کارها در پیش خدا آن است که بینوایی را سیر کنند، یا وام او را
پردازند یا رنجی را از او بپیرایند.

بهترین کارها در پیش خدا پس از فریضه‌ها خرسند کردن يك مسلمان است.

صدقه خشم خداوند را فرو می‌نشاند و از مرگ بد جلو گیری میکند

صدقه گرمای گور را کاهش می‌دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه
خویش در پناه است.

خداوند کسی را که در زندگی دست بسته باشد و هنگام مرگ بخشنده
شود، دشمن دارد.

نخستین چیزیکه در ترازو گذاشته می‌شود خوی نيك است.

نخستین چیزیکه در ترازوی بنده می‌گذارند هزینه‌ای است که برای نگهداشت
کسان خود کرده است.

هر کجا هستی از خدا بترس؛ به دنبال گناه کار نيك انجام بده تا آن را بزدايد و
با مردم خوش خوی و نیکو رفتار باش.

خوشا آنکه خوی وی با مردم نکو باشد و آنان را یاری دهد و بدی خویش از
آنها بر گیرد.

جوان بخشنده‌ی نيك خو نزد خدا از پیر دست بسته‌ی نیایشگر پسنیدیده‌تر آید.

نیکویی میان مردم از یاد می‌رود ولی میان خدا و نیکوکار فراموش نمی‌شود.

جهان را به مردم جهان وا گذارید زیرا هر کس از جهان بیش از اندازه برگیرد در نیستی خویش میکوشد ولی این را نمی‌داند.

هر که با صدقه‌ای یا بخششی در نیکی گشاید خدای والا به انگیزه‌ی آن بر دارایی وی بیفزاید و هر که در بسته‌ای را بگشاید و از این راه فزونی جوید خدای والا وی را کاستی دهد.

راستی کسانی را به نیکوکاری میکشاند و نیکوکاری آنان را بهشت می‌رساند.

گشاده دست به انگیزه خوشگمانی به خدا می‌بخشد و بسته دست به انگیزه‌ی بدگمانی به خدا، نمی‌بخشد.

گشاده دست نادان نزد خدا از دانشمند بسته دست پسندیده تر است.

و هر که ببخشد خدایش ببخشد.

دارایی برای پرهیزگاری در راه خدا چه نیکو یاوری است.

مرز نیکی آنست که در نهان همان کنی که آشکارا میکنی.

می‌دانید شیر در غرش خود چه می‌گوید؟ گوید خدایا مرا بر هیچکس از نیکوکاران چیره مگردان.

تا هنگامی که کسی به یاری برادر خویش می‌پردازد خداوند یاور اوست.

گناه گشاده دست را ندیده بگیرید که مردم بلغزد خدایش دست بگیرد.

اینکه مردی در زندگی خویش درهمی ببخشد برای وی ارزنده تر است تا صد درهم هنگام مرگش ببخشاند.

از دارایی خویش بهره نداری جز آنکه بخوری و به پایان برسانی یا بپوشی و کهنه کنی یا صدقه کنی و ببخشی.

هر مسلمانیکه مسلمان برهنه‌ای را بپوشاند خداوند از پارچه‌های سبز بهشت بدو بپوشاند و هر مسلمانی که مسلمان گرسنه‌ای را سیر کند خداوند روز رستاخیز از میوه‌های بهشت بدو بچشاند و هر مسلمانیکه مسلمان تشنه‌ای را سیراب کند خداوند روز رستاخیز از نوش سر به مهر به او بنوشاند.

بهترین مردم کسی است که مردم از او بهره یابند.

بهترین مردم کسی است که زندگی‌اش دراز و رفتارش نیک باشد و بدترین مردم کسی است که زندگی‌اش دراز و رفتارش بد باشد.

چهار چیز را پیش از چهار چیز ارج گذار:

جوانی پیش از پیری، تندرستی پیش از بیماری و توانگری پیش از ناداری و زندگی پیش از مرگ.

نیکی کهنگی نگیرد و بدی فراموشی نپذیرد و خدای دادگر نمیرد هر چه میخواهی بکن که هر چه کنی سزایت دهند.

سه چیز ازار نیکوکاریست: جانبازی و نیکی گفتار و بردباری بر آزار.

در دارایی به جز زکاة، نیز حقی هست.

اگر خداوند چیزی بتو داد باید نشان نعمت و بخشش از سوی تو پدیدار شود.

آنکه بکار نیک فرمان دهد مانند کسی است که آنرا انجام می دهد.

هر بار که خورشید بر می آید دو فرشته از دوسوی آن گویند خدایا بخشنده را زودتر نیکی رسان و بسته دست را زودتر آسیبی ده .

هیچکس از شما مؤمن نباشد تا هر چه برای خویش می خواهد برای برادر خویش بخواهد

صدقه بدهید و گرچه يك خرما باشد زیرا رنج گرسنه ای را کاهش میدهد و گناه را خاموش میکند چنانکه آب آتش را خاموش میکند.

خوشا آنکه زندگی اش دراز شود و کردارش نکو باشد و سرانجامش نیک شود زیرا خدایش از او خرسند است و اوای بر آنکه زندگی اش دراز شود و کردارش بد باشد و سرانجامش بد شود زیرا خدایش از او خشمگین است.

هیچکاری بهتر از سیر کردن شکم گرسنه نیست.

مال از صدقه دادن کاهش نمی پذیرد.

هر دارنده ای روز رستاخیز آرزو کند که در جهان تنها خوراك خود را می داشت.

هر که سیر بخوابد و همسایه ای او گرسنه باشد و او بداند مرا باور ندارد.

نیکوکاران این جهان نیکوکاران آنجهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند و نیکوکاران پیش از همه مردم بهشت در می آیند.

وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز: صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند.

انجام دادن کار نیک بهتر از آغاز کردن آنست.

درهمی که آدمی به هنگام تندرستی در راه خدا هزینه کند بهتر از بنده ای است که هنگام مرگ آزاد کند.

بادارایی خود آبرویتان را نگاه دارید.

بهترین مردم کسی است که برای مردم سودمندتر است.

هر که به تنگدستی گشایش دهد خدا در دنیا و آخرت به او گشایش دهد.

بهترین صدقه ها آنستکه چیزی پس از آن بجای ماند، و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است و صدقه را از نانخواران خود آغاز کن بهترین صدقه آنست که با فراخ دستی انجام دهند.

تنگدست هدیه ای خداست که بر در خانه ای مؤمن آید.

دو ویژگی است که نیکتر از آن نیست. باور به خدا و سودمندی بفرای بندگان خدا.

خداوند کسانی از آفریدگان خود را به نیکوکاری برانگیخته و نیکی را پسندیده ای آنها ساخته و انجام آنها در دلشان انداخته و جویندگان نیکی را به سویشان روان کرده و انجام نیکی را برای آنها آسان کرده است.

خداوند بزرگوار است و بزرگوار را دوست دارد بخشنده است و بخشش

را دوست دارد.

صدقه هفتاد دربدی را می‌بندد.

صدقه به هنگام و نه کوکری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی
را به خوشبختی دگرگون کند و زندگی را افزایش دهد و مرگ‌های بدراپیش گیرد.

خوشا آنکه فزونی دارایی خویش بدهد و فزونی گفتار خویش نگهدارد.

هر که سنگی از راه بردارد کردار نیکی برای وی بنویسند.

مهربان باشید تا شما را ستایش کنند و پاداش یابید.

دستها سه گونه است دست خداوند بالا است و دست دهنده زیر آنست و دست
خواهنده پائین است پس بخشش کن و دست بسته مباش.

بهترین کارها سه چیز است: فروتنی به هنگام برتری و بخشش به هنگام نیرومندی
و بخشایش بی چشمداشت.

وقتی بنده‌ای بنده‌ی دیگر را برای خدا دوست دارد، پروردگارش او را
گرامی کند.

دوست ندارم که کوه احد برای من به زرد گون شود و دیناری از آن بیش
از سه روز نزد من بماند مگر دیناری که برای پس انداز نگه دارم.

بی‌نیازتر از همه‌ی مردم کسی است که دربند آرز نباشد.

وقتی خدا برای بنده‌ای نیکی خواهد او را پیش از مرگش پاك میکند گفتند

پاکی بنده چگونه است گفت اورا به کاری نیک سرورش می دهد تا جان وی را در هنگام انجام آن بستاند.

مردان چهار گروهند: بخشنده و جوانمرد و بسته دست و فرومایه، بخشنده آنست که بخورد و بخوراند جوانمرد آنست که نخورد و بخوراند، بسته دست آنست که میخورد و نخوراند و فرومایه آنست که نه بخورد و نه بخوراند.

رشك کارهای نیک را میخورد چنانکه آتش هیزم را میخورد و صدقه گناه را نابود میکند چنانکه آب آتش را خاموش میکند.

هر چیزی را کلیدی است و کلید بهشت دوستی و اماندگان و تنگدستان است.

چیزی به خواهنده بدهید و گرچه نیمه ی يك خرما باشد.

آنچه خودتان نمیخورید به تنگدستان مخورانید.

اگر از کار نیک خود خرسند و از کار بد خود دلگیر میشوی خدا را باورداری

در بهشت خانه ای است که آن را خانه ی بخشندگان نامند.

هر که بیامرزد خدایش بیامرزد و هر که ببخشد خدایش ببخشد.

هر که نیکی بکارد سودبرد و هر که بدی بکارد آنرا بدرود.

هر که نیکی ببند آنرا بازپس دهد اگر نتواند آنرا یاد کند که اگر یاد کند سپاس آن گزارده است.

مردی بود که با مردم دادوستد داشت و به اینکار خود میگفت چون بتنگدستی

بر خوردي از او در گذر شايد خدا از مادر گذرد سپس بيشگاه خدا رفت و خدا از او در گذشت.

بخشنده به خدا نزديك و به مردم نزديك و به بهشت نزديك و از دوزخ دور است و بسته دست از خدا دور و از مردم دور و از بهشت دور و به دوزخ نزديك است. نادان بخشنده، نزد خدا از دانای بسته دست، پسندیده تر و گرامی تر.

يک درهم از صد هزار درهم پيشی گیرد مردی که دو درهم دارد یکی را بر گیرد و صدقه دهد و مردی که مال فراوان دارد و از آسمان صد هزار بر گیرد و صدقه کند.

مؤمن چنانست که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزوی خواهد.

نیکی دری از درهای بهشت است و از مرگ بدجلو گیری می کند.

مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش است.

نیکو خویی کن که از مردم هر که نیکو خوی تردینش نکوتر

پسندیده ترین بندگان خدا بنزد وی کسی است که بایندگان او مهربانتر باشد

پسندیده ترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که کار نیک را پسند او ساخته و مهر انجام آنرا در دلش انداخته است.

ایمان شکیبایی است و بخشش

بهترین کارها پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است.

از گروه بندگان خدا آنکس پیش خدا گرامی تر است که برای بندگان خدا
سودمندتر است.

بهترین خوانان در پیش خدا آن است که گروهی بسیار بر آن بنشینند.

از آتش پرهیزید و اگر چه بایک پاره خرما باشد و اگر ندارید از راه
سخنی نیک.

خدا نیکوکاران گمنام پرهیزکار را دوست دارد.

پاداش نیکوکاری و پیوند خویشاوندان از نیکی های دیگر زودتر می رسد و
کیفر ستمکاری و بریدن از خویشاوندان از بدی های دیگر زودتر می رسد.

خداوند هیچیک از کارهای نیک مؤمن را از قلم نمی اندازد و در دنیا و آخرت
پاداش آن را می دهد؛ ولی کافر در دنیا با کارهای نیک خود روزی می خورد و همینکه
به آخرت رسید کار نیکی ندارد که با آن پاداش یابد.

هر مسلمانی باید صدقه ای بدهد و اگر نیابد بدست خود کار کند و خود بهره مند
شود و صدقه نیز دهد و اگر نتواند نیازمند را یاری کند و اگر نکند به نیکی وادار
کند و اگر نکند از بدی بازدارد که همین صدقه اوست.

بهترین صدقه ها آنست که هنگامی که تندرست و تنگدستی و امید دارایی و
بیم ناداری صدقه بدهی نه آنکه بگذاری تا جان به گلو رسید گوئی؛ این دارایی فلانی
و این دارایی فلانی، زیرا آنها از آن دیگران شده است.

از جمله اعمال و نیکیهای مؤمن که بعد از مرگ بدو میرسد دانشی است که
منتشر کرده باشد و فرزند پارسائیست که بجا گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث

گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه‌ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که بکمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ بدو میرسد.

خداوند نیکوکار است شما نیز نیکوئی کنید.

حکایت انفاقگر و بخیل چون دومی است که دوزخ آه‌ن بتن دارند از پستان تا گلویشان و چون انفاقگر خواهد انفاق کند زره اش گشاده شود تا اثر آن محو شود و چون بخیل خواهد انفاق کند زره او بهم فشرده شود و هر حلقه بجای خود باشد و او همی بگشاده کردن آن کوشد اما گشاده نشود.

وقتی خداوند برای بنده‌ای نیکی خواهد او را بکار گیرد گفتند بکار گرفتن او چگونه است گفت نزدیک مرگ وی کار نیکی را پیش پایش میگذارد تا اطرافیان را از او خوشنود کند.

وقتی خداوند برای بندگان نیکی خواهد آنها را در کارهای زندگیشان با مدارا قرین سازد و هنگامیکه برایشان بدی خواهد آنها را باز یاده روی همراه کند.

از خدا ترس و هیچ کار نیکی را اندک مشمار گرچه کار نیکی منحصر باین باشد که دلو خویش را در کاسه‌ی تشنه‌ای بریزی و برادر خود را باروی گشاده دیدار کنی اگر همسایگان ت را نیکو کار دانستند، نیکو کاری و اگر همسایه گانت ترا بد کار شمردند بد کاری.

وقتی فرمان روائی یافتید به نیکی گزائید وزیر دستان خود را ببخشایید

بهترین کارها آن است که بیشتر بپاید اگر چه اندک باشد.

بهترین کارها آنست که گرسنه‌ای را سیر کنی.

بخش سیم

نخستین پیشوای

شیعیان جبریل، علی

علیه السلام.

اسلام، با نیکی و بخشندگی، آرایش می‌پذیرد.
 نیکی را پیش فرستید تا فردای رستاخیز، از آن بهره گیرید.
 به کار نیک بیافزای و پیشوا باش.
 به راستی که سروران این جهان و جهان دیگر بخشند گانند.
 درخت دانش به کردار نیک بارور می‌شود، نه به گفتار نیک.
 نیکوکاری با بندگان خدا توشه‌ای برای آن جهان است.
 ارج و بهای هر کس به اندازه‌ی نیکوکاریهای اوست.
 بخشش آراینده‌ی آدمی است.
 نیکوکاری آدمی را به برتری می‌رساند و سپاسگزاری را پایداری می‌بخشد.
 آنچه از دارایی خود که هزینه‌کنی در راه بهزیستی دیگران، پس‌انداز تو
 است و آنچه از دارایی خود پس‌انداز کنی بهره‌اش به دیگران خواهد رسید خوشا
 کسی که به سوی کردار نیک شتابد، پیش از آنکه پیوندهای نیکوکاری بریده شود.
 ترازوهای خویش را با کردار نیک سنگین کنید.
 کردار نیک بهترین پس‌اندازها و آسوده‌ترین پناهگاهها است.
 هر که با مردم نیکی کند کارش به فرجام نیک گراید و راههای زندگی بروی
 هموار شود.

بهشت را با کار نیکو می‌توان خرید.
 درازی عمر بازیافت نیکوکاری است و کردار نیک آدمی را نامور می‌گرداند.
 آزاد مردان را با نیکی، می‌توان بنده کرد.
 خوشا آن رادمردی که در این جهان کرداری نیک دارد و در پیشگاه پروردگار
 توانایی پاسخگویی را دارد.
 درخت نیکی بنشان تا بر شیرین بگیری.
 بیننده‌ترین چشمان آن است که همواره بسوی نیکی می‌نگرد.
 با همگی مردمان نیکی کن که نزد خداوند بزرگ چیزی به پایهی نیکوکاری
 نمی‌رسد.
 کم‌سپاسی از نیکوکاران نادیده گرفتن نیکوکاری است، آدمی برای گسترش
 کار نیک باید از نیکوکاران سپاسگزاری کند.
 تندروی در هر چیز نکوهیده است مگر در نیکوکاری و نیایش خداوند.
 سپاس نیکی را کسی می‌گذارد که نیکوکار را بستاید و از نام او به نیکی
 یاد کند.
 اگر نیکی می‌کنی آن را بشکاف و نمایان کن و از دوستی مردمان بهره‌جوی.
 پروای نیکی با شتاب ابر می‌گذرد هر گاه که پروای کار نیک دست داد آن
 را پاس دار و از آن بهره‌گیر که کارت به پشیمانی نکشد.
 دلها کاسه‌هایی هستند برای نیکی‌ها و آن کاسه که نیکی بیشتر را در خود
 جای می‌دهد، بهترین دلها است.
 یه راستی که بدی را با نیکی پاداش دادن و گناه را با آمرزش پوشاندن
 والاترین بزرگواری‌ها است.
 نیکوکاری را به پایان رساندن، از آغاز کردن نیکوکاری گزیده‌تر است.
 تا آنجا که شدنی است نیکی کن و بدکار را با کردار نیک از بدی بازدار.
 هیچ چیز همانند گرویدن به خدا و بخشش به مردم، آدمی را به آرزوهایش
 نمی‌رساند.

دورنگری آن است که کار بخشش امروز را به فردا نیفکني.
نیاز پاکدلان به نیکوکاری بیش از نیاز تنگدستان به نیکوکاری است.
به راستی که اگر به نیکی گرایي، جانت را گرامی داشته یی و آن را با نیکی
آمیخته یی.

به راستی که خداوند دوست دارد که اندیشه ی آدمی درباره دیگران نیک
باشد.

دل آگاه آن است که نیکی ها را در درون خود زندگی بخشد و بدی ها را
بمیراند.

دل ها سوی کسی کشیده می شود که او دارایی خود را بر دیگران بخشاید.
آن کس ستوده است که پیش از آنکه از او بخواهند، بدهد و ببخشد.
جوانمرد جان خویش را با کردار نیک و پاداش نیکوکاری، والایی می بخشد.
سروری بر کسی زبیده است که بار برادرانش را به دوش کشد و اندوه ایشان
را بزدايد و با همسایگان خود نیکی کند.

بخشش به تنگدستان را به فردا نیفکن، تو چگونه می دانی که برای تو و او
فردایی خواهد بود؟

نیکیبختی در آن است که چشم خواستن از آنچه می رنده است بر گیری و
بدانچه ماندنی است بردوزی.

بخشندگی خوبی است ایستا.
به یاری کسانی مشتاق که بر کسی که با تو نیکی کرده است، زیان می رسانند،
هر کس که چنین کند خداوند بر آسایش او نیفزاید.
هیچ چیز مانند بخشندگی و نیکوکاری نام آدمی را بلند آوازه و سرشناس
نگرداند.

اگر در نیکی، پیرو باشی، به از آن که در بدی پیشوا شوی.
هر کس دست خود را به بخشیدن باز کند، روزی خود را از پایان یافتن، باز
داشته است.

بخششی که نه از سر بیم باشد و نه به امید پاداش ، آن راستین‌ترین بخشش‌هاست.

برترین نیکی‌ها، به فریاد درماندگان رسیدن است.
سخت‌ترین کیفرها، کیفر مردی است که نیکی را با بدی پاداش می‌دهد.
برترین نیکی، آن است که به سزاوار نیکی برسد.
نژادگی و والایی بازیافت نیکوکاری است.
بخشش آن است که آنچه را دلپسند و دوست‌داشتنی می‌دانی ببخشی و کام
خواهنده را روا کنی.

هیچ هنری در آدمی برتر از بخشندگی و گشاده‌دستی نیست.
این سه، مردانگی را می‌سازند: دهشی بی‌آن که خواستن در کار باشد، بر
سر پیمان بودن بی‌آن که پیمانی بسته شود، بخشیدن بی‌آن که دست تنگدستی
دراز شود.

از آن کس خرسندم که چون از وی ببرند، بپیوندد و چون او را نومید کنند
امیدوار گرداند و چون با وی بدی کند با نیکی پاداش دهد.
چون با تو نیکی کنند، آن را آشکار کن و دیگران را بیاگاهان!
نیکی گرهی است که گشوده نمی‌شود مگر با سپاسگذاری یا پاداش.
سودمندترین گنج‌ها آن نیکویی است که به آزاد مردان بسیاری و یا دانشی
است که آن را به نیکمردان واگذاری.
آزاد مرد آنست که چون نوید نیکوکاری و بخشندگی داد، در انجام آن
بکوشد.

بهترین بخشش‌ها آن است که به هنگام نیاز به نیازمند برسد و به کارش آید.
در کار نیک شتابیدن، بر نیکی افزودن است.
این است چگونگی‌های زندگی‌مردمی که به این جهان دل بسته‌اند: هنگامی
که بیمار می‌شود، پشیمان است که چرا به سوی نیکوکاری دست نیازیدم، هنگامی
که تندرست است بر خود می‌بالد و اندیشه‌ی کار نیک را به خود راه نمی‌دهد و در

فرستادن توشه‌ای برای آن جهان درنگ می‌کند، اگر او را به کشت در این جهان فرا خوانند به کار می‌پردازد ولی اگر به کار کشت در آن جهانش فرا خوانند تنبلی پیشه می‌کند، اگر دارنده باشد به تباه می‌گراید و اگر نادر شود، نومیدی بر وی چیره می‌شود و در کارها سست است، اگر به او نیکی کنند، نیست انگارد و اگر با کسی نیکی کند با گردنکشی به روی او آرد و آبرویش ببرد و اگر او را به گناه برانگیزند، گوید چون پشیمانی پذیرفته است گناه را به گردن گیرد.

با پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانان به شما نیکی کنند.

به روی کسی کشیدن، که با تو نیکی کرده‌ام، نیکی را تباه کند.

خرد، بخشش خداوند است.

کردار نیک این است: گرامی داشتن آنچه ماندنی است و خسوار شمردن آنچه که رفتنی است.

شایسته‌ترین برادران تو آن است که با گفتار خود تو را به گفتار راست بخواند و با کردار خود تو را به کردار نیک برانگیزد.

بخشنده، گشاده‌روی است.

اگر نیکی‌های مرد بر بدی‌هایش بچربد، او مردی است آراسته، اگر نیکی و بدی‌هایش برابر باشد، بود و نبودش یکسان و اگر بدی‌هایش بیش از نیکی‌هایش باشد، میرنده است.

نشانه‌ی بزرگواری، بخشیدن دارایی بزرگ است.

آن کس که به تو امید بسته است که به وی سودی رسانی، خوش‌گمانی درباره‌ی تو را در اندیشه‌ی خود نشانده است، این گمان نیک را درباره‌ی خویش، دگرگون مکن!

چون با نیکی دیدار کردی، بدان در آویز!

برترین خوی‌ها، بخشندگی است.

بر مرگ پیشی جوید و کار نیکو انجام دهید که چون پروای زندگی سر آید، نیکبختی فرا رسد.

با ناكسان نيكي كردن، زشت ترين زشتي هاست.
 خداوند مي آموزد كسي را كه بر مرگ پيشي جويد و خود را به خواست-
 هاي دروغ فروشد و كار را پاك و نيكو دارد.
 اگر خواهی كه مردم كار نيك تو را بزرگ شمارند، خود كار خویش را
 بزرگ شمار!
 پايه ي دانش، جدا كردن خواهی نيك از بد و آشكار كردن ستوده ها و از ريشه
 بر كندن ناستوده ها است.
 اين خوي ناكسان است كه نيكي را با بدی پاداش دهند.
 ادب بزرگان، نيكو کاری است.
 مردانگی در نيكي و برادری است.
 هر گاه با تو نيكي كنند، آن را ياد آور باش!
 در نيايش پای فشاريد و در نيكي ها پيش تازيد و از بدی دوری گيريد و به
 كردار نيكو مهر ورزيد و از كارهاي ناروا چشم پوشيد، تا رستگاری را دريابيد.
 هر كه نادانی را به نيكو کاری وادارد، خردمندی خود را آشكار كرده است.
 هر كه راست را نادیده بگيرد و نيكي در چشمش بدی و بدی در چشمش
 نيكي باشد، سرمست باده ي گمراهی است.
 برای آن كه توشه ای پيشاپيش به جهان دگر فرستی، هر چه باشد نيك است.
 آدمی هر چه از اين گونه توشه ها بيشتر بفرستد، آسوده تر است.
 خنك آن كس كه رستاخيز را همواره به ياد آورد و به كار نيك بپردازد.
 نيكان با درست پيمانی، شناخته می شوند.
 هر كس كه كيفر و سزا را باور داشته باشد، جز نيكي از وی پديد نيايد.
 خود پسندی در خشندي نيكو کاری را می زد ايد.
 هر كس كه سود نيكي را نداند، توانایی كار بست آن را ندارد.
 خوشرويی نخستين بخشش است.
 نژادگی، دست از آزار كسان باز داشتن و به مردم نيكي كردن است.

پس اندازی برای رستاخیز نیکوتر از نیکی که با مردمان کرده‌ای؛ نمی‌نوان یافت.

باورداشت خدا، با بندگان خدا نیکی کردن است.
سروران بهشتیان، نیکوکاران و پرهیزگارانند.
با ابرار نیکی به ستیزه‌ی بدی‌ها را!
شما را با کردار نیکتان سزا می‌دهند، پس جز نیکی نکنید.
به راستی که به نیکی کردن با مردم نیازمندترید، تا گرد آوردن دارایی.
نیکوکاری، تبار است.
آن کس که با ناشایستگان نیکی کند، نیکی را تباه کرده است.
هر که با زیردستان نیکویی کند، خداوند بزرگ بال بخشایش بر وی بگستراند و در آمرزش بر وی بگشاید.
هر که کار نیک کهنه را با نو استوار نکند، نیکی گذشته را آسیب رسانده و جانشینی درست برای آن برنگزیده است.
بهترین برادران آن کس است که نیکی را به سوی تو بکشاند و تو را به نیکوکاری برانگیزد و در کار نیک تورا یاری کند.
شایسته‌ترین کسانی که تو باید به وی نیکی کنی، آن است که نیکویی تورا نادیده نگیرد.
خداوند از خوی‌های این جهان و جهان دیگر به‌بنده‌ی خود چیزی نبخشاید مگر به پاس پاکدلی او و رفتار نیک او با مردم.
با کردار نیک پیش تازید و برمرگ پیشی گیرید، زیرا با توشه‌ای که به آن آن جهان فرستاده‌اید سزا خواهید یافت و به آنچه پشت‌سر در این جهان گذاشته‌اید، بازخواست می‌شوید.
بهترین نیکی‌ها آن است که با شتاب و بی‌کندی انجام گیرد و منت‌گذاری در پی نداشته باشد.
بهترین سپاس برخواسته، بخشیدن است.

خوی نیک، مهر پدید می آورد و دوستی را استوار می کند.
زکوة پیروزی، نیکوکاری است.
آن که کوشش در نیکوکاری و درستی کند، رستگاری یابد.
نیکو! را اگر پی نگیرند کهنه شود و مانند جامه‌ی کهنه و خانه‌ی رها شده،
به کار نیاید.

